

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 08 Mayıs 2020
Sayı : 1263

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.04.05.2020

Av. Mahmut TANAL
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Takım Komisyon	
Esas Komisyon	Adil
Tarih : 15 Mayıs 2020	Esas No: 2/2865

Tebrik
KANUNLAR ve KARARLAR GÖRÜLÜMÜ

08 Mayıs 2020

Numara:

TEMM
GELEN EVRAK

08 Mayıs 2020

No: 652138

EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

GENEL GEREKÇE

19/3/1969 tarih, 1136 sayılı Avukat Kanunu, mülga 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun yürürlükte olduğu dönemde kabul edilmiştir.

Mülga 765 sayılı Kanun'da düzenlenen suçların karşılığı cezaların asgari haddi genellikle bir yıl veya daha az olarak belirlenmiştir. Ancak 2005 yılında kabul edilen 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda tanımlanan suçların karşılığı olarak belirlenen cezanın alt sınırı genellikle 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda belirlenen alt sınırdan daha yüksektir. Örneğin 765 sayılı Kanun 456/1 maddesiyle düzenlenen müessir fiillerin cezası altı aydan bir seneye kadar hapis cezasıdır. 5237 sayılı Kanun'un 86/1 maddesinde düzenlenen Kasten Yaralama suçunun basit şekli için öngörülen ceza bir yıldan üç yıla kadar hapis cezasıdır. Benzer şekilde yüzde sabit ize neden olan kasten yaralama suçunun cezası 765 sayılı Kanun'un 456/2 maddesine göre iki seneden beş seneye kadar hapis cezası olarak düzenlenmişken, 5237 sayılı Kanun'un 87/1 maddesi gereğince hapis cezasının üç yıldan az olamayacağı düzenlenmiştir.

1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun "Avukatlığa kabulde engeller" başlıklı 5'inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yazılı kasten işlenmiş bir suçtan dolayı iki yıldan fazla süreyle hapis cezasına mahkûm olmanın avukatlığa kabule engel olması, cezaların nispeten düşük olduğu 765 sayılı Kanun'la uyumlu olsa da, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda cezaların nispeten artırılmış olması karşısında avukatlığa engel olan çok ağır ve uyumsuz bir düzenleme olduğu açıktır.

Kanun teklifi ile amaçlanan, 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 5'inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yazılı kasten işlenmiş bir suçtan dolayı iki yıldan fazla süreyle hapis cezasına mahkûm olma durumunun, kişinin avukatlık mesleğine kabulüne engel olmasının suçta ve cezada orantılılık ilkesiyle ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda cezaların artırılmış olması da gözetilerek uyumlaştırılmasıdır. Gerçekten de Anayasa Mahkemesi'nin 2016/16 E, 2016/37 K sayılı kararında da vurgulandığı gibi, "Ceza, toplumda korunmaya değer görülen hukuki değerlerin ihlali durumunda devletin gösterdiği tepki olarak karşımıza çıkmaktadır. Dolayısıyla ceza hukukunun amacı, toplumsal yaşam bakımından önem arz eden hukuksal değerleri korumaktır. Fakat devlet, bu hukuksal değerleri korumak üzere sahip olduğu cezalandırma yetkisini istediği biçim ve kapsamda kullanamaz. Bu yetkisini kullanırken suç ve ceza arasındaki adil dengenin korunmasını da dikkate almak zorundadır. Faile, işlediği suçun ağırlığı ile orantılı ceza ve güvenlik tedbiri uygulanması, orantılılık ilkesi ile örtüşmektedir. Bu ilke, cezaya ve güvenlik tedbirine hükmedilmesinde önemli bir sınırlayıcı unsurdur. Bu noktada orantılılık ilkesi hem kanun koyucuyu hem de hâkimi bağlar."

Anayasa'nın 2'nci maddesinde belirtilen hukuk devleti ilkesine göre, kanun koyucu düzenlemeler yaparken ölçülülük ilkesiyle bağlıdır. Ölçülülük ilkesi; elverişlilik, orantılılık ve gereklilik ilkelerinden meydana gelir. Elverişlilik, önlemin amaca ulaşmak için elverişli olmasını; orantılılık, önlem ile amaç arasındaki ölçüyü; gereklilik ise önlemin amaç bakımından gerekli olmasını ifade eder. Avukatlık Kanunu'nda düzenlenen ve kanun teklifimizin konusu olan avukatlığa engel haller arasında sayılan kasten işlenmiş bir suçtan dolayı iki yıldan fazla süreyle hapis cezasına mahkûm olma durumunun yukarıdaki ilkeler ışığında, ölçülülük ilkesine aykırı olduğu düşünülmektedir.

Kanun değişikliği ile avukatlığa engel haller arasında sayılmayan, işkence, eziyet, cinsel dokunulmazlığa karşı suçlar ile, uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti suları da avukatlığa engel suçlar arasında yer alacaktır.

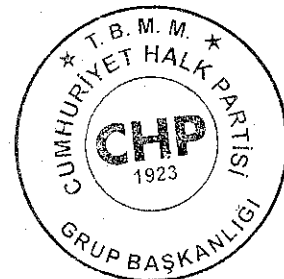

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Bu madde ile 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 5'inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yazılı avukatlığa kabulde engel oluşturan durumların 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu ile uyumlu olması, böylelikle hukuk devleti ilkesinin orantılılık ilkesi gereğinin yerine getirilmesi ile işkence, eziyet, cinsel dokunulmazlığa karşı suçlar ile uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti suçlarından verilen mahkûmiyet hükmünün süresi ne olursa olsun avukatlığa kabulde engel olarak düzenlenerek toplum barışının koruması amaçlanmaktadır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

AVUKATLIK KANUNU'NDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 19/3/1969 tarih ve 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 5'inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“a) Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile; kasten işlenen bir suçtan dolayı beş yıl veya daha fazla süreyle hapis cezasına ya da Devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık, işkence, eziyet, cinsel dokunulmazlığa karşı suçlar, uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti suçlarından mahkûm olmak.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.